

JAARVERSLAG 2012 VAN HET GENOOTSCHAP BELLE VAN ZUYLEN

Samenstelling van het Bestuur

Edda Holm – voorzitter
Netty van der Tak-Aschoff –vice-voorzitter
Marjolein Hogewind-Laffrée –secretaris
Margriet Lacy-Bruijn - penningmeester
Anja Bastenhof
Suzan van Dijk
Rob Gielen

Bestuursvergaderingen

Het bestuur vergaderde in 2012 zes keer: op 10 januari, 6 maart, 17 april, 5 juni, 12 september en 6 november.

Voorjaarsbijeenkomst

Op zaterdag 14 april j.l. hield het Genootschap op Slot Zuylen zijn halfjaarlijkse studiebijeenkomst, voorafgegaan door de jaarvergadering. Ruim veertig genootschapleden waren naar Oud-Zuilen gekomen om een en ander bij te wonen. De jaarvergadering verliep in een bijzonder ongedwongen sfeer. De voorzitter blikte kort terug op het afgelopen jaar en vooruit op wat het jaar 2012 nog aan interessante lezingen en bijeenkomsten in petto heeft.

Na de koffiepauze hield bestuurslid Margriet Lacy-Bruijn een boeiende lezing over “De natuur” in het leven en werk van Belle van Zuylen/Isabelle de Charrière, waarin zij aan de hand van vele illustratieve voorbeelden uit het werk van Belle van Zuylen de natuur in de breedste zin van het woord belichtte.

Een feestelijke lunch aan lange roodgedekte tafels in de vergaderzaal was een mooie afsluiting van deze interessante en ook gezellige dag.

Congres AIEF (Parijs 4-7 juli 2011)

Isabelle de Charrière (Belle van Zuylen) was vorig jaar juli op het Congres van de AIEF in Parijs goed vertegenwoordigd. De bijdragen van de verschillende sprekers op de aan haar gewijde dag zijn onlangs verschenen in nummer 64 (mei 2012) van de Cahiers de l'Association Internationale des études françaises (CAIEF).

Het Genootschap beschikt over een exemplaar en geïnteresseerde leden staat het vrij dat te lenen. Informatie bij Madeleine van Strien (madeleinevanstrien@yahoo.fr)

Digitalisering van de correspondentie van Belle van Zuylen

De werkzaamheden voor de digitalisering van de brieven van Belle van Zuylen zijn nu echt op gang aan het komen. Zoals al eerder is bericht, heeft een aantal leden van het Genootschap zich gemeld om als vrijwilligers aan dit project mee te werken. De brieven worden online gezet binnen het programma eLaborate, dat is ontwikkeld in het Huygens Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, in Den Haag. Aangezien de brieven gepubliceerd zijn in de Oeuvres complètes van Belle van Zuylen/Isabelle de Charrière (Amsterdam, Van Oorschot, 1979-1984, delen 1-6), is het niet meer nodig

om de handschriften over te schrijven. De hulp van de vrijwilligers is met name ingeroepen met het oog op het moderniseren van de spelling van het Frans en het annoteren van de brieven.

Mochten er nog meer leden willen meedoen, dan is dat mogelijk. Nadere informatie is te krijgen bij Suzan van Dijk (suzan.van.dijk@huygens.knaw.nl).

De geschiedenis van het Genootschap

Zoals sommigen misschien weten is een groot deel van het archief van ons Genootschap ondergebracht in het Noord-Hollands Archief in Haarlem, waar men zich speciaal interesseert voor genootschaps geschiedenis.

Het heeft enige tijd geduurd voordat het mogelijk was om ons materiaal te ontsluiten, maar daarmee is dit voorjaar een begin gemaakt. Archiefmedewerkster Godelieve Bolten en Suzan van Dijk hebben de eerste van ca. 50 archiefdozen doorgenomen, en daarin een schat aan interessante gegevens gevonden over onze eigen geschiedenis: agenda's, verslagen, correspondentie met sprekers, financiële verslagen, foto's van bijeenkomsten, en ook vele krantenartikelen. Enkele van de vroegere leden en bestuursleden hebben zich jarenlang toegelegd op het verzamelen van allerlei berichten - zoals bijvoorbeeld de aankondiging, in een krant uit de jaren 50, van het voornemen van Geert van Oorschot om de complete werken van Belle van Zuylen uit te geven....

Al dit materiaal wordt nu in een overzichtelijke structuur ondergebracht en beschreven, zodat iedere geïnteresseerde bezoeker van het Archief (niet alleen Genootschapsleden) zich hierin kan verdiepen. Ook dit zijn werkzaamheden waaraan wellicht geïnteresseerde leden zullen willen deelnemen.

Nadere informatie is te krijgen bij Suzan van Dijk (suzan.van.dijk@huygens.knaw.nl).

Colloque Rousseau/Charrière -Regards Croisés

Van 20-22 augustus werd in Neuchâtel het "Colloque Rousseau / Charrière - Regards Croisés" gehouden.

Een afvaardiging van ons Genootschap woonde dit interessante congres bij en genoot daarnaast van het programma dat het Zwitserse Genootschap voor ons georganiseerd had.

Op zondagmiddag werden we door hen allerhartelijkst ontvangen in de Salle des Pasteurs bij de Eglise Collégiale van Neuchâtel.

De kennismaking werd hernieuwd en ook prof. Courtney en zijn vrouw werden verwelkomd.

Na een bezoek aan de Jardin Botanique, met bijzondere aandacht voor de botanische activiteiten van Rousseau, ging op maandag het congres van start in de Universiteit van Neuchâtel. Ondanks enige problemen met airco en geluidsapparatuur, werd ons een veelzijdig en interessant programma gepresenteerd. De betrekkingen tussen Rousseau-Charrière werden van verschillende kanten belicht en bediscussieerd.

Suzan presenteerde met verve haar "Projet de correspondance Charrière en ligne".

Van de bijzondere activiteiten, die ons aangeboden werden, noem ik twee hoogtepunten. Allereerst het diner in het luisterrijke Hôtel du Peyrou. In de "grande salle", feeëriek verlicht met kroonluchters, hun licht weerkaatsend in spiegels en vergulde ornamenten, waanden wij ons even in de 18de eeuw. De laatste dag werden

we ontvangen in Colombier. We bezochten "Le Pontet", werden rondgeleid door het dorp en eindigden in de lommerrijke tuin van familie Tobagi, waar de heerlijkste gerechten voor ons gereed stonden.

Kortom, het was weer zo'n interessante, leerzame en aangename excursie, waar ons Genootschap langzamerhand patent op heeft. (ER)

Herfstbijeenkomst 8 oktober 2012

De herfstbijeenkomst werd dit jaar gehouden op 13 oktober in het prachtige Geelvinck Hinloopenhuis aan de Keizersgracht in Amsterdam. De historica en schrijfster Ileen Montijn gaf een boeiende lezing met de titel "Adel in woelige tijden", die enthousiast werd ontvangen.

Grote verrassing was de presentatie door Hein Jongbloed van het Nationaal Archief van vier tot nu toe onbekende brieven van Belle van Zuylen die zich bevonden in het archief van de familie Beelaerts van Blokland. Het betreft brieven aan haar neef Carel Lodewijk van Tuyll van Serooskerken (1784-1835), zoon van Belle's jongere broer Vincent. Tot nu toe was niet bekend dat de schrijfster ook met deze neef, een jongere broer van Willem-René, had gecorrespondeerd.

Vervolgens lazen Madeleine van Strien-Chardonneau in het Frans en Caspar Laffrée in het Nederlands het "Portrait de la Veuve", voor, een door Belle van Zuylen geschreven portret van Catharina Elisabeth Geelvinck, dat onder de vleiende beschrijving van de weduwe ook veel amusante speldenprikjes bevat.

Tijdens de goed verzorgde lunch werd gezellig nagepraat over de lezing en de brieven. Vele leden maakten vervolgens nog gebruik van de mogelijkheid om rondgeleid te worden door het museum en het prachtige interieur te bewonderen.

Viering Bellegeboortedag 2012

Op zondag 18 november vond op Slot Zuylen de jaarlijkse viering van Belle's geboorte plaats. De feestelijke dag werd voor de zevende keer georganiseerd door de Bellewerkgroep van Slot Zuylen, waarin vertegenwoordigers zitting hebben van het Slot, de Vereniging Vrienden van Slot Zuylen en het Genootschap Belle van Zuylen.

Het thema van de dag was: Belle's Salon.

In de ochtend hield Yvonne Nieuwenhuijs, praktisch filosofe, in de Gobelinzal een lezing over Salons in Belle's tijd. Na de feestelijke lunch in de versierde Vergaderzaal van het Slot gingen de aanwezigen in drie groepen achtereenvolgens drie verschillende ateliers bezoeken:

-filosofische tafelgesprekken onder leiding van Yvonne Nieuwenhuijs in de Gobelinzal

-silhouetten knippen onder leiding van Mme Silhouette (Conny Riemens), die en passant heel wat vertelde over etiquette in Belle's tijd, in de Blauwe Kamer

-menuetten dansen in de zelden toegankelijke Tuylen kamer, op muziek van Belle zelf, o.l.v. dansgroep Machteld de Kok.

De dag werd afgesloten met een drankje in de Gobelinzal, waarbij Mme Silhouette, begeleid door twee leden van de Bellewerkgroep, een lied van Belle zong.

Presentatie van het Cahier op 20 december 2012

Op 20 december werd in het Huygens Instituut te Den Haag het zevende Cahier met de titel: Rousseau-Charrière: Regards Croisés gepresenteerd. Een veertigtal leden

had de moeite genomen om deze – dit jaar – extra feestelijke bijeenkomst bij te wonen. Suzan van Dijk heette met gepaste trots en duidelijk plezier de aanwezigen welkom en gaf daarop het woord aan Valérie Cossy, die co-organisator was van het congres Rousseau-Charrière in augustus 2012 in Neuchâtel en die speciaal uit Zwitserland naar Den Haag was gekomen. Zij benadrukte hoe gelukkig ze was dat ze weer geheel hersteld aanwezig kon zijn bij de presentatie van dit zevende cahier waaraan zij zelf overigens ook een belangrijke bijdrage heeft geleverd.

Vervolgens hield Leo van Maris een korte boeiende lezing over de relatie tussen Rousseau en Madame de Charrière. Hein Jongbloed van het Nationaal Archief deed verslag van de ontdekking van de tot nu toe onbekende brieven van Belle van Zuylen in het archief van de familie Beelaerts van Blokland en Suzan van Dijk over de voortgang van het project “de Brieven online”.

Eerste en volgende exemplaren van het Cahier werden uitgereikt aan Leo van Maris en Jasper Renema, cultureel attaché van de Zwitserse Ambassade en vele anderen waaronder de eregasten Hans Willem van Tuyll van Serooskerken die op dit moment de oudste levende nazaat van Belle van Zuylen is en de heer Beelaerts van Blokland. Zij waren samen speciaal naar Den Haag gekomen om de cahierpresentatie bij te wonen. Allen vertelden in korte bewoordingen wat hun relatie was tot Belle van Zuylen en/of het Cahier en het “brieven online project”. Ter afsluiting was er een “vin d’honneur” op het “Belle van Zuylenplein” in het Huygens Instituut, waar gezellig werd na- en bijgepraat.

Vertrek Anja Bastenhof

In de loop van het jaar bleek dat Anja Bastenhof zich vanwege drukke werkzaamheden helaas genoodzaakt zag haar bestuursfunctie neer te leggen.

E-mailadressen

Het merendeel van de post die het Genootschap aan de leden stuurt gaat tegenwoordig per e-mail. Er is echter nog een aantal leden, dat de berichten per reguliere post ontvangt.

Het is mogelijk dat er daaronder mensen zijn, die inmiddels wel een e-mailadres hebben gekregen en dat nog niet aan ons hebben doorgegeven. *In dat geval wordt U vriendelijk verzocht dit zo spoedig mogelijk door te geven aan de secretaris: marjoleinhogewind@planet.nl. Dit scheelt het Genootschap aanzienlijk in de kosten!*